

Kvar till sparande

Vad är Kvar till sparande?

Swedbank Kvar till sparande tas fram för att förstå vilket utrymme som olika typhushåll i olika delar av landet har kvar till sparande och övrig konsumtion när boendekostnader och rimliga levnadskostnader är betalda.

Ett helhetsgrepp på hushållens ekonomi

Analysen utgår ifrån fem typhushåll i olika delar av landet där hushållens disponibla inkomst sätts i relation till rimliga levnadskostnader, kostnader för boende och vad som därefter återstår till potentiellt sparande eller övrig konsumtion. Syftet är att förstå hur ekonomin ser ut för olika hushåll i olika delar av landet.

Swedbank Kvar till sparande tas fram för första gången 2020. Beräkningar görs årsvis med start 2005. Analyser görs för de tre storstadsregionerna, i kommuner med fler än 75 000 invånare som grupp samt i övriga kommuner som grupp. Dessutom mäts de 40 största kommunerna och de tre storstadskommunerna separat.

Analysen görs för samma typhushåll som i Swedbank Boindex. Typhushållen består av familjer med två vuxna med två barn, två vuxna utan barn, en vuxen med två barn, en vuxen utan barn samt slutligen ett hushåll med en ung person utan barn som ska köpa sin första bostad.

Innehållsförteckning

1

Kvar till sparande

Vad är Kvar till sparande?

Sammanfattning _____ 4

Hushållens utrymme för sparande

Möjligt att spara en större andel av inkomsten idag _____ 5

Stora skillnader mellan olika typhushåll _____ 6

Stort utrymme för sparande för sammanboende utan barn i bostadsrätt _____ 7

Litet sparutrymme för ensamstående med barn i Göteborg stad _____ 7

Vad innebär ett negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion? _____ 8

Vad innebär ett positivt utrymme till sparande och övrig konsumtion? _____ 9

Kvar till sparande och övrig konsumtion på kommunal nivå _____ 11

Definitioner och antaganden

För ytterligare information

Arturo Arques, Swedbanks och Sparbankernas Privatekonom

Mejl: arturo.arques@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 907 45

Madelén Falkenhäll, senior analytiker, Group Public Affairs, Swedbank

Mejl: madelen.falkenhall@swedbank.se

Telefon: +46 8 585 902 51

Carina Brännström, senior analytiker, Business Analytics & Lending Optimization,
Swedish Banking

Mejl: carina.brannstrom@swedbank.com

Telefon: +46 8 585 966 73

Sammanfattning

Samtliga hushåll har ett större utrymme för sparande idag jämfört med 2005 men skillnaderna är stora mellan olika typhushåll och bostadsorter.

Möjligt att spara en större andel av inkomsten idag

Generellt sett har samtliga typhushåll ett större utrymme till sparande och övrig konsumtion i relation till sin inkomst idag jämfört med vad de hade 2005.

Stora skillnader mellan olika typhushåll

Sammanboende utan barn i bostadsrätt har enligt våra beräkningar en möjlighet att spara så mycket som 48 procent av sin disponibla inkomst när kostnaderna för boende och rimliga levnadskostnader är betalda. För **Ensamstående med barn i bostadsrätt** är motsvarande siffra 16 procent.

Skillnader mellan olika bostadsorter

För **Sammanboende utan barn i bostadsrätt** så har familjen i kommuner med färre än 75 000 invånare den högsta potentiella sparkvoten på 51 procent av disponibel inkomst. Den lägsta potentiella sparkvoten hittar vi i Göteborg stad där kvoten är 41 procent.

För **Ensamstående med barn i bostadsrätt** har typfamiljen i kommuner med färre än 75 000 invånare den högsta potentiella sparkvoten på 23 procent av disponibel inkomst. Den lägsta potentiella sparkvoten hittar vi i Göteborg stad där sparkvoten är sex procent.

Kvar till sparande och övrig konsumtion

Posten sparande och övrig konsumtion ska räcka till kostnader för semesterresor, restaurangbesök och lite dyrare nöjen. Den här posten ska även räcka till olika typer av sparande som sparande till pension eller till köp av bil eller båt

Swedbank rekommenderar att människor sparar tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt och att man bygger upp en sparbuffert på minst två månadslöner. Detta sparande tillsammans med arbetslöshetsförsäkring och vid behov inkomstförsäkring möjliggör att familjen kan bo kvar i sin befintliga bostad i tolv månader om man skulle bli arbetslös eller råka ut för en långvarig sjukdom. Denna typ av sparande känns extra viktig idag när hela världen är drabbad av en pandemi.

Enligt våra kalkyler är det möjligt för samtliga hushåll på sverigenivå att spara tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt. Hushållet med lägst sparkvot är **Ensamstående med barn** som har ett utrymme att lägga 16 % av sin disponibla inkomst på sparande och övrig konsumtion om de inte har en bil. Slutsatsen är att de hushåll som har stora utrymmen till sparande väljer att använda en stor del av utrymmet till övrig konsumtion.

Det hushåll som har minst sparutrymme är **Ensamstående med barn** i Göteborgs stad som har ett utrymme till sparande och övrig konsumtion på sex procent av sin disponibla inkomst vilket motsvarar 1 523 kr i månaden. Om familjen skulle byta ut sitt busskort mot en bil så skulle de få ett negativt sparutrymme på 672 kr per månad eller minus två procent av den disponibla inkomsten.

Vid ett negativt sparutrymme kan det vara bra att veta att vi inte utgår ifrån en miniminivå på levnadskostnader i våra kalkyler. Vi försöker snarare beskriva en vanlig eller "rimlig" kostnadsnivå för respektive typhushålls levnadskostnader. Vi har till och med lagt in ett buffertsparande i kalkylen. Detta innebär att en familj med ett negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion i våra kalkyler kan klara sig mycket väl ekonomiskt genom att se till att ha lägre levnadskostnader och boendekostnader än vi använt i våra kalkyler. Typhushåll med små marginaler behöver oftare än andra prioritera sina inköp genom att välja billigare alternativ eller helt avstå vissa inköp.

Hushållens utrymme för sparande

Analysen utgår ifrån fem typhushåll i olika delar av landet där hushållens disponibla inkomst sätts i relation till rimliga levnadskostnader, kostnader för boende och vad som därefter återstår till potentiellt sparande och övrig konsumtion. Syftet är att förstå hur ekonomin ser ut för olika hushåll i olika delar av landet.

Beräkningarna utgår ifrån hushållens disponibla inkomst. Den disponibla inkomsten består av inkomster från tjänst och kapital samt olika typer av bidrag som barnbidrag och bostadsbidrag. Disponibel inkomst är summan av dessa inkomster efter skatt.

Rimliga levnadskostnader är kostnader för mat, kläder, skor, hygien och hälsovård samt kostnader för att resa till arbetet och för att ha barnen på förskola eller fritids. Till levnadskostnaderna hör också kostnader för möbler, vitvaror, mobiltelefon, dator, TV och internet. Här finns även kostnader för sport och fritid samt kostnader för försäkringar och akassa. I våra kalkyler av levnadskostnader utgår vi inte ifrån en miniminivå. Vi försöker snarare beskriva en vanlig eller "rimlig" kostnadsnivå för respektive typhushåll där det till och med ingår ett buffertsparande ska täcka exempelvis utbyte av kylskåp som kanske blir aktuellt först om tio år. Bostadskostnader är kostnader för bolån, hemförsäkring, fastighetsskatt, sopavgift, vattenavgift, uppvärmning av bostaden, hushållsel, årsavgift till bostadsrättsförening samt kostnader för reparation och underhåll av bostaden.

Det som återstår av den disponibla inkomsten när rimliga levnadskostnader och bostadskostnader är betalda är pengar som kan användas till övrig konsumtion eller sparande.

Kvar till sparande och övrig konsumtion per månad om familjen inte har en bil	Sammanboende med barn:		Sammanboende utan barn:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn
	i småhus	i bostadsrätt	i småhus	i bostadsrätt	med barn	utan barn	i bostadsrätt
	Stockholm	24 178	26 791	23 743	27 822	4 688	5 951
varav Stockholm stad	21 429	22 887	21 223	24 505	2 263	4 118	2 567
Göteborg	19 869	22 419	20 108	24 001	2 981	4 515	2 637
varav Göteborg stad	14 943	18 171	15 751	20 351	1 523	3 372	1 788
Malmö	17 869	22 091	18 562	23 742	4 200	5 439	3 247
varav Malmö stad	11 055	16 538	12 622	18 971	3 798	5 119	2 999
>75 000	18 456	22 221	19 195	23 880	4 470	5 664	3 488
<75 000	19 569	22 086	20 369	23 734	5 932	6 772	4 259
Sverige totalt	19 944	21 548	20 498	23 296	4 275	5 532	3 422

Tabell 1: Kvar till sparande och övrig konsumtion för olika typhushåll och regioner 2020

Möjligt att spara en större andel av inkomsten idag

Generellt sett har samtliga typhushåll ett större utrymme till sparande och övrig konsumtion i relation till sin inkomst idag jämfört med vad de hade 2005.

Bilden nedan visar hur många procentenheter som den potentiella sparkvoten har ökat mellan 2005 och 2020 för de olika typhushållen. Diagrammet visar även om det är de rimliga levnadskostnaderna eller boendekostnaderna som minskat och därmed skapat det ökade utrymmet för sparande.

Det typhushåll som haft den bästa utvecklingen är **Ung utan barn** där den potentiella sparkvoten idag är nio procentenheter högre än den var 2005. För detta typhushåll har levnadskostnaderna ökat med 44 procent samtidigt som den disponibla inkomsten ökat med 72

procent mellan 2005 och 2020. Tack vare att levnadskostnaderna har ökat långsammare än inkomsten så har ett utrymme för sparande uppstått.

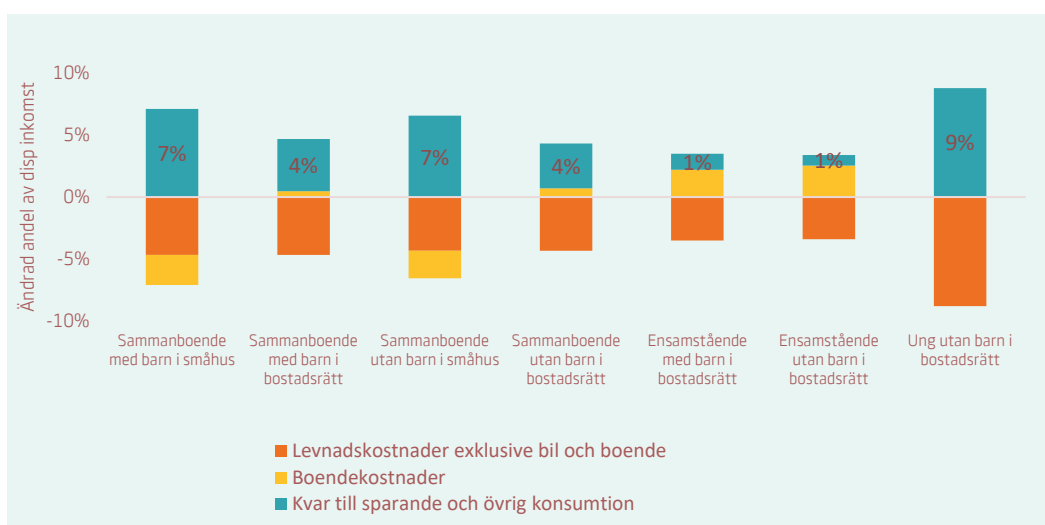

Diagram 1: Förändring av kvoterna för hushållens kostnader i relation till disponibel inkomst 2005–2020 på Sverigenivå.

Stora skillnader mellan olika typhushåll

De riktigt stora skillnaderna i hushållens möjligheter att spara ser vi när vi jämför olika typhushåll med varandra. **Sammanboende utan barn i bostadsrätt** har enligt våra beräkningar en möjlighet att spara så mycket som 48 procent av sin disponibla inkomst när kostnaderna för boende och rimliga levnadskostnader är betalda.

Ensamstående med barn i bostadsrätt har en potentiell sparkvot på 16 procent av sin disponibla inkomst vilket motsvarar att de kan lägga 4 275 kr per månad på övrig konsumtion eller sparande.

Ung utan barn i bostadsrätt har en potentiell sparkvot på 20 procent av sin disponibla inkomst vilket innebär att de kan lägga 3 422 kr per månad på övrig konsumtion eller sparande.

Bilden nedan visar hushållens disponibla inkomst fördelat på levnadskostnader, boendekostnader och vad som därefter finns kvar till sparande och övrig konsumtion. Procentsatsen visar hur stor den potentiella sparkvoten är i relation till disponibel inkomst.

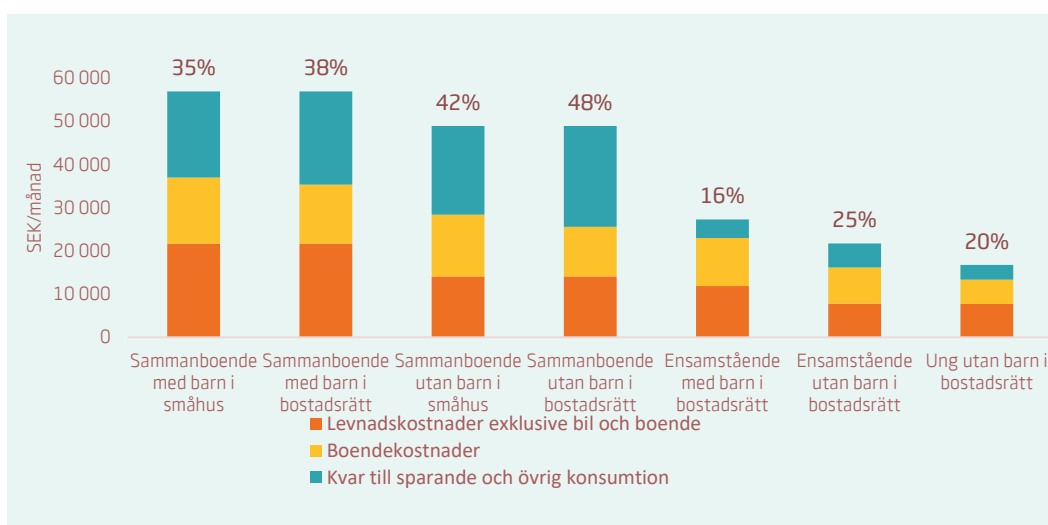

Diagram 2: Potentiell sparkvot & disponibel inkomst uppdelad på hur inkomsten används, Sverigenivå, utan bil 2020

Stort utrymme för sparande för sammanboende utan barn i bostadsrätt

Sammanboende utan barn i en bostadsrätt är det typhushåll med störst utrymme till sparande och övrig konsumtion.

Om familjen inte har en bil har de idag en potentiell sparkvot på 48 procent av sin disponibla inkomst. 2005 var motsvarande siffra 44 procent. Den potentiella sparkvoten var som högst 2014 vilket var innan dagens amorteringsregler infördes som innebar ökade "utgifter" för boendet.

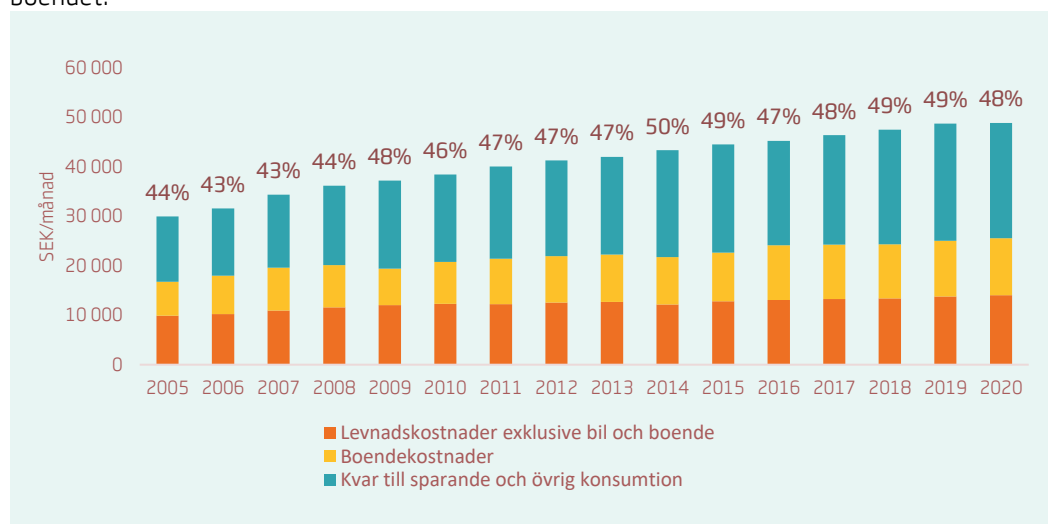

Diagram 3: Potentiell sparkvot & disponibel inkomst uppdelad på hur inkomsten används, Sammanboende utan barn i bostadsrätt, Sverigenivå utan bil 2005-2020.

Förutsättningarna för sparande skiljer sig mellan olika bostadsorter För **Sammanboende utan barn i bostadsrätt** så har familjen i kommuner med färre än 75 000 invånare den högsta potentiella sparkvoten på 51 procent av disponibel inkomst. Den lägsta potentiella sparkvoten hittar vi i Göteborg stad där kvoten är 41 procent.

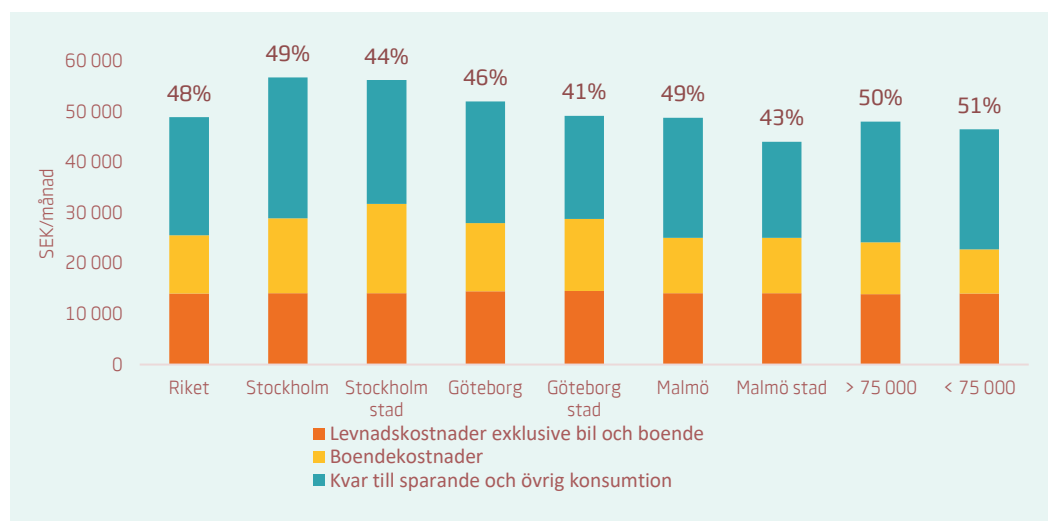

Diagram 4: Potentiell sparkvot & disponibel inkomst uppdelad på hur inkomsten används, Sammanboende utan barn i bostadsrätt, olika orter utan bil 2020.

Litet sparutrymme för ensamstående med barn i Göteborg stad

Ensamstående med barn i en bostadsrätt är det typhushåll med minst utrymme till sparande och övrig konsumtion jämfört med övriga typhushåll.

Om familjen inte har en bil har de idag en potentiell sparkvot på 16 procent av sin disponibla inkomst. 2005 var motsvarande siffra 14 procent. Den potentiella sparkvoten var som högst

2015 vilket var innan dagens amorteringsregler infördes som innebar ökade "utgifter" för boendet.

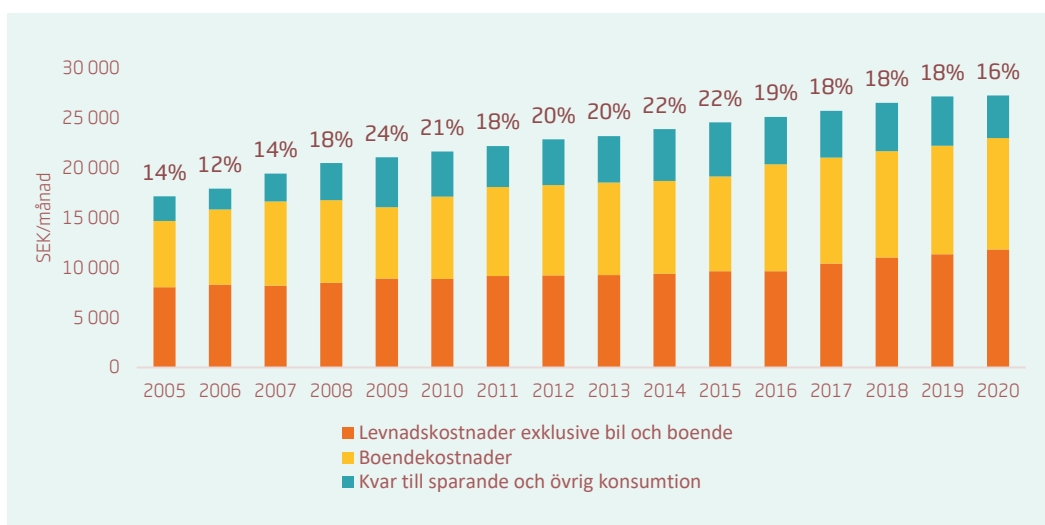

Diagram 5: Potentiell sparkvot & disponibel inkomst uppdelad på hur inkomsten används. Ensamstående med barn i bostadsrätt, Sverigenivå utan bil 2005–2020

Förutsättningarna för sparande skiljer sig mellan olika bostadsorter. För **Ensamstående med barn i bostadsrätt** så har familjen i kommuner med färre än 75 000 invånare den högsta potentiella sparkvoten på 23 procent av disponibel inkomst. Den lägsta potentiella sparkvoten hittar vi i Göteborg stad där kvoten är sex procent.

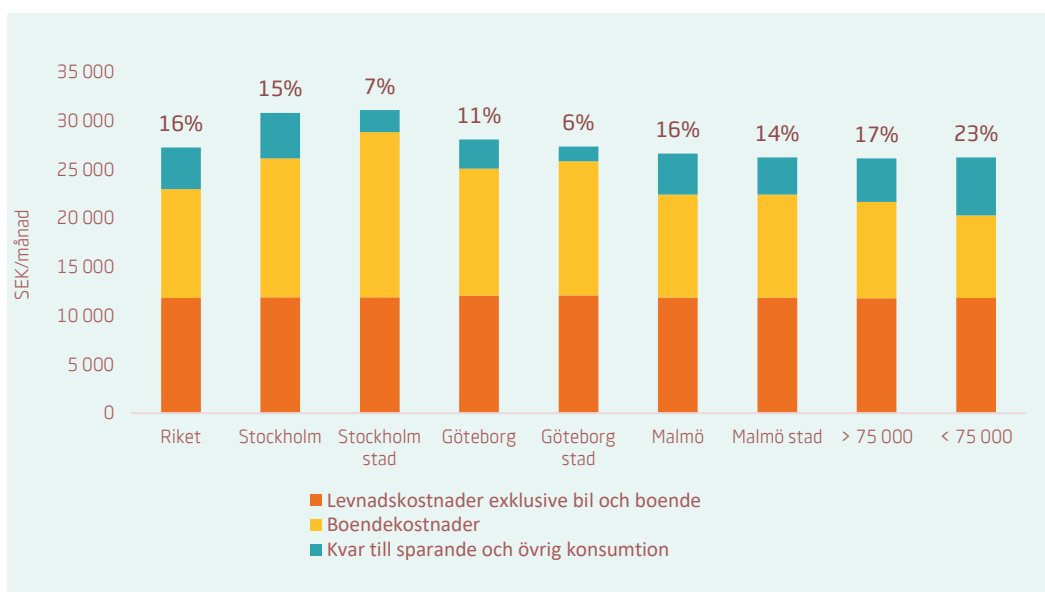

Diagram 6: Potentiell sparkvot & disponibel inkomst uppdelad på hur inkomsten används. Ensamstående med barn i bostadsrätt, olika orter utan bil 2020

Vad innebär ett negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion?

I dag är det inget av våra typhushåll som har ett negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion. Det hushåll som har minst sparutrymme är **Ensamstående med barn** i Göteborgs stad som har ett utrymme till sparande och övrig konsumtion på sex procent av sin disponibla inkomst vilket motsvarar 1 523 kr i månaden. Om familjen skulle byta ut sitt busskort mot en bil så skulle de få ett negativt sparutrymme på 672 kr per månad eller minus två procent av den disponibla inkomsten.

Vid ett negativt sparutrymme kan det vara bra att veta att vi inte utgår ifrån en miniminivå i våra kalkyler. Vi försöker snarare beskriva en vanlig eller "rimlig" kostnadsnivå för respektive typhushåll. Vi har till och med lagt in buffertsparande i kalkylen.

Buffertsparande i posten rimliga levnadskostnader.

För **Ensamstående med barn** sätter vi av 850 kr per månad för hemutrustning (möbler, husgeråd, tv, dator, surfplatta mm) och 118 kr per månad för vitvaror (kyl, frys, tvättmaskin mm). Även i posten kläder (1 450 kr/månad) och posten hygien och hälsovård (640 kr/månad) finns det ett visst sparande till vinterjackan och tandläkarbesöket som kanske inte behöver innebära kostnader varje år.

Buffertsparande i boendekostnaderna.

För **Ensamstående med barn** lägger vi undan 1 072 kr i månaden för framtida renovering av ytskikt inne i familjens lägenhet. Slår man ihop bufferten för hemutrustning, vitvaror och framtida renoveringar så får man ihop 2 040 kr i månaden som kan användas till löpande kostnader. Men om man gör det så kommer familjen inte ha några pengar sparade den dagen som kylskåpet behöver bytas vilket innebär att man den dagen kommer att behöva ta lån för att kunna byta ut det trasiga kylskåpet.

En familj med ett negativt utrymme till sparande och övrig konsumtion i våra kalkyler kan alltså klara sig mycket väl ekonomiskt genom att se till att ha lägre levnadskostnader och boendekostnader än vi använt i våra kalkyler. Typhushåll med små marginaler behöver oftare än andra prioritera sina inköp genom att välja billigare alternativ eller helt avstå vissa inköp.

Vad innebär ett positivt utrymme till sparande och övrig konsumtion?

Posten sparande och övrig konsumtion ska räcka till kostnader för semesterresor, restaurangbesök och lite dyrare nöjen. Den här posten ska även räcka till olika typer av sparande som sparande till pension eller till köp av bil eller båt.

Swedbank rekommendera att människor sparar tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt och att man bygger upp en sparbuffert på minst två månadslöner. Detta sparande tillsammans med arbetslöshetsförsäkring och vid behov inkomstförsäkring möjliggör att familjen kan bo kvar i sin befintliga bostad i tolv månader om man skulle bli arbetslös eller råka ut för en långvarig sjukdom. Behovet av sparande känns extra viktig idag när hela världen är drabbad av en pandemi.

Enligt våra kalkyler är det möjligt för samtliga hushåll på sverigenivå att spara tio procent av sin disponibla inkomst efter skatt. Hushållet med lägst sparkvot är **Ensamstående med barn** som idag har ett utrymme att lägga 16 % av sin disponibla inkomst på sparande och övrig konsumtion. I nedanstående diagram jämför vi SCB:s finansiella sparkvot exklusive tjänste- och premiepensioner med den potentiella sparkvoten för våra typhushåll. SCB:s siffra är en indikation på vad hushållen sparar och vår siffra visar hur stort sparutrymmet skulle kunna vara.

Slutsatsen är att de hushåll som har stora utrymmen till sparande väljer att använda en stor del av utrymmet till övrig konsumtion.

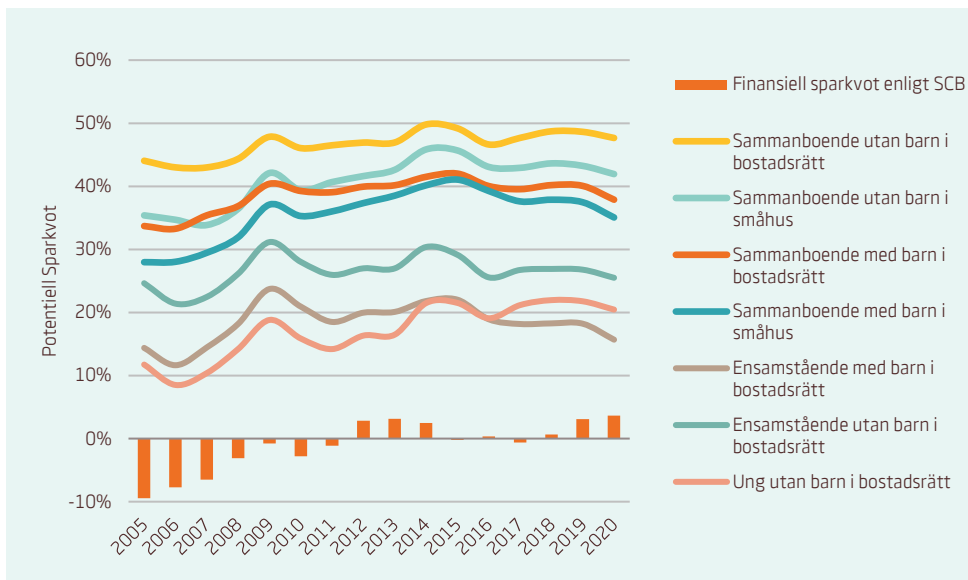

Diagram 6: Potentiell sparkvot för olika typhushåll jämfört med finansiell sparkvot enligt SCB

Kvar till sparande och övrig konsumtion på kommunal nivå

Kvar till sparande och övrig konsumtion per månad om familjen inte har en bil	Sammanboende med barn:		Sammanboende utan barn:		Ensamstående i bostadsrätt:		Ung utan barn
	i småhus	i bostadsrätt	i småhus	i bostadsrätt	med barn	utan barn	i bostadsrätt
Borlänge	18 932	22 544	19 850	24 179	6 559	7 296	4 846
Borås	18 172	21 660	18 939	23 298	4 651	5 718	3 378
Enköping	19 789	23 668	20 341	25 097	5 807	6 698	4 182
Eskilstuna	17 362	21 347	18 363	23 186	4 995	6 106	3 766
Falkenberg	19 497	22 592	20 259	24 250	5 854	6 790	4 319
Falun	18 796	22 162	19 588	23 847	4 549	5 730	3 461
Gotland	15 449	18 166	16 676	20 426	3 427	4 865	2 835
Gävle	19 465	23 196	20 157	24 724	5 288	6 302	3 861
Halmstad	18 381	21 859	19 184	23 628	4 228	5 522	3 375
Helsingborg	17 888	22 390	18 652	23 998	5 767	6 672	4 192
Hässleholm	19 456	21 319	20 322	23 064	5 419	6 355	3 861
Jönköping	18 387	22 386	19 106	24 057	3 960	5 294	3 163
Kalmar	18 284	21 733	19 220	23 548	4 663	5 866	3 621
Karlskrona	20 949	22 050	21 567	23 777	4 532	5 750	3 540
Karlstad	15 927	20 048	16 881	21 878	3 410	4 715	2 819
Kristianstad	19 513	21 968	20 285	23 624	5 277	6 253	3 778
Landskrona	16 114	21 012	17 158	22 809	5 383	6 349	3 904
Lidköping	19 733	23 305	20 370	24 705	5 709	6 537	3 981
Linköping	18 929	23 747	19 514	25 208	4 496	5 702	3 709
Luleå	19 396	22 829	19 995	24 348	4 515	5 653	3 352
Norrköping	17 900	21 458	18 747	23 239	4 384	5 607	3 646
Nyköping	20 459	24 184	21 095	25 620	7 319	7 941	5 156
Piteå	20 133	22 350	20 842	23 921	5 729	6 580	4 009
Sandviken	19 926	23 437	20 655	24 915	7 735	8 210	5 316
Skellefteå	19 042	21 148	19 885	22 922	5 200	6 198	3 998
Skövde	19 908	23 388	20 501	24 780	6 575	7 235	4 509
Sundsvall	20 787	24 072	21 340	25 443	6 123	6 929	4 562
Trollhättan	19 340	22 104	19 981	23 689	4 800	5 854	3 505
Uddevalla	18 739	22 333	19 433	23 878	5 122	6 093	3 656
Umeå	15 455	19 570	16 513	21 583	1 804	3 540	2 017
Uppsala	18 616	22 141	19 185	23 808	3 190	4 681	2 720
Varberg	20 524	23 481	21 023	25 034	5 567	6 616	4 257
Vänersborg	18 870	21 760	19 682	23 378	5 149	6 093	3 606
Västervik	17 900	20 614	18 936	22 438	5 596	6 469	3 933
Västerås	21 092	25 770	21 491	26 983	6 364	7 198	4 627
Växjö	20 532	23 517	21 125	25 054	4 293	5 560	3 359
Ängelholm	20 419	24 528	20 876	25 835	6 177	6 992	4 431
Örebro	18 067	21 204	18 990	23 071	3 766	5 150	3 076
Örnsköldsvik	21 054	23 405	21 696	24 859	6 550	7 244	4 720
Östersund	17 011	21 744	18 039	23 487	4 723	5 846	3 504
Stockholm	21 429	22 887	21 223	24 505	2 263	4 118	2 567
Göteborg	14 943	18 171	15 751	20 351	1 523	3 372	1 788
Malmö	11 055	16 538	12 622	18 971	3 798	5 119	2 999

Definitioner och antaganden

Swedbank Kvar till sparande syftar till att mäta vilket utrymme som olika typhushåll i olika delar av landet har kvar till konsumtion och sparande när boendekostnader och rimliga levnadskostnader är betalda.

I rapporten tittar vi på olika typer av kostnader i kronor per månad och sätter dessa i relation till de olika hushållens disponibla inkomst.

Typhushåll

Sammanboende med barn.

- Familjen består av två vuxna (30–49 år), där minst en förvärvsarbetar
- Familjen har två barn (4 och 6 år)
- Familjen har en disponibel inkomst som är 108 procent av den disponibla inkomsten för två vuxna oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent.
- Familjen har nyligen köpt ett småhus på 132 kvm eller i en bostadsrättslägenhet på 92 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 75 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år.

Sammanboende utan barn.

- Familjen består av två vuxna i åldern 30–49 år, där minst en förvärvsarbetar.
- Familjen har inga barn
- Familjen har en disponibel inkomst som är 92 procent av den disponibla inkomsten för två vuxna, oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent. Beräkningen utgår ifrån ensamstående i åldern 30–49 år eftersom vi antar att de ligger närmast gruppen med barn åldersmässigt.
- Familjen har nyligen köpt ett småhus på 124 kvm eller i en bostadsrättslägenhet på 78 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 75 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år.

Ensamstående med barn.

- Familjen består av en förvärvsarbetande vuxen (30–49 år) med två barn (4 och 6 år)
- Familjen har en disponibel inkomst som är 111 procent av den disponibla inkomsten för en vuxen, oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent.
- Familjen har nyligen köpt en bostadsrättslägenhet på 75 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 75 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år.

Ensamstående utan barn.

- Familjen består av en förvärvsarbetande vuxen i åldern 30–49 år, utan barn
- Familjen har en disponibel inkomst som är 89 procent av den disponibla inkomsten för en vuxen, oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent. Beräkningen utgår ifrån ensamstående i åldern 30–49 år eftersom vi antar att de ligger närmast gruppen med barn åldersmässigt.

- Familjen har nyligen köpt en bostadsrättslägenhet på 57 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 75 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år.

Ung utan barn.

- Familjen består av en förvärvsarbetande vuxen som är 24 år
- Familjen har inga barn
- Familjen har en disponibel inkomst som de senaste åren har ökat i relation till övriga ensamstående. Hushållets disponibla inkomst är idag 68 procent av den generella disponibla inkomsten för en vuxen person, oavsett om de har barn eller ej. Källa är SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent.
- Familjen har nyligen köpt en bostadsrätt på 35 kvm.
- Familjen har en belåningsgrad på 85 procent av bostadens värde och amorterar två procent per år.

Disponibel inkomst

Begreppet disponibel inkomst är ett medianvärde och består av inkomster från tjänst och kapital tillsammans med olika typer av bidrag som barnbidrag och bostadsbidrag. Disponibel inkomst är summan av dessa inkomster efter skatt.

Inkomststoppgifterna kommer från SCB och avser disponibel inkomst per kommun. Därefter har vi använt SCB:s tabell "Disponibel inkomst för hushåll efter hushållstyp, hushållsföreståndarens ålder samt förändring i procent" som nyckel för att få inkomster för familjer med och utan barn.

Disponibel inkomst baseras på deklarerad inkomst som levereras med viss fördröjning. Den disponibla inkomsten baseras på siffror från SCB fram till och med 2018. För 2019 har vi räknat upp 2018 års siffror med en löneökning på 2,5 % enligt Medlingsinstitutet. För 2020 har vi justerat ner löneökningen till 0,3 %.

I de antaganden som vi använder för beräkning av Kvar till sparande begränsar vi oss till hushåll där minst en förvärvsarbetar. Vi kommer därför inte att fånga de problem som uppstår när någon blir av med sitt arbete och inte längre kan köpa någon ny bostad eftersom de kommer att få svårt att få bolån av sin bank.

Rimliga levnadskostnader

Levnadskostnader är kostnader för mat, kläder, skor, hygien och hälsovård tillsammans med kostnader för att resa till arbetet och ha barnen på förskola eller fritids. Hit hör också kostnader för möbler, vitvaror, mobiltelefon, dator, surfplatta, TV och internet. samt kostnader för sport och fritid. Här finns även kostnader för försäkringar som a-kassa, olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring och livförsäkring.

Hushållsel och hemförsäkringar brukar vara kostnader som ingår i begreppet levnadskostnader. Vi har valt att låta dessa poster ingå i boendekostnaderna i istället.

För att få ett reda på vad dessa levnadskostnader kostar för våra typfamiljer har vi tittat både på Swedbanks sammanställning av levnadskostnader och Konsumentverkets rapport Koll på pengarna.

Vi har försökt lägga kostnaderna på en rimlig nivå vilket innebär ett basutbud med utrymme för större kostnadsposter som kanske blir aktuella först om 10 eller 15 år.

För att beräkna rimliga levnadskostnader har vi gjort nedanstående antaganden:

Kostnader för mat

Vi antar att all mat lagas hemma till en kostnad som 2020 är 2 770 kr per vuxen och månad. Vi antar att barnen äter på dagis och förskola 20 dagar per månad.

Kostnader för att äta lunch ute varje vardag ingår inte i vår kalkyl. Om man skulle äta vardagsluncherna på restaurang och laga resten av måltiderna hemma skulle det kostar 4 070 kr per månad och vuxen person. Detta innebär en ökad månadskostnad för mat med 47 procent jämfört med om all mat lagas hemma.

Vitvaror

På sidan byggahus.se¹ finns en bra uppställning på vad vitvaror kostar i budgetutförande. Vi har utgått från den listan för vissa typhushåll och låtit andra hushåll få lite andra produkter för som bättre motsvarar deras behov. Vi antar att vitvarorna håller i 15 år.

- Tvättmaskin. Här låter vi den unga personen utan barn avstå från tvättmaskin i den egna lägenheten och tvätta i bostadsrättsföreningens gemensamma tvättstuga. Övriga familjer utan barn köper en tvättmaskin som klarar 5 kg (Cylinda FT 3152 för ca: 3 100 kronor). Familjer med barn behöver en större maskin på 8 kg (LG Q4J5TN4W för ca 4 500 kronor)
- Torktumlare. Ingen av hushållen någon torktumlare.
- Kyl och frys. Här låter vi hushållen utan barn ha en kombinerad kyl/frys (Electrolux EJ1800AOW för ca 3 300 kr) medan hushållen med barn behöver mer utrymme och får en separat kyl och frys. (Gorenje R6192FW för ca 4 800 kronor och Electrolux EUF2702DOW för ca 4 600 kronor)
- Spis. Alla hushåll får samma spis (Beko FSE66000GW Pris: ca 3 400 kronor)
- Diskmaskin: Alla hushåll får samma diskmaskin (Electrolux ESF5206LOW Pris ca 3500 kronor)
- Köksfläkt. Alla hushåll får samma köksfläkt (Beko CFB6310W för ca 500 kronor)

Kostnader för hemrustning

Kostnaden för hemrustning som möbler, husgeråd, tv, dator, surfplatta med mera baseras på Konsumentverkets rapport Koll på pengarna.

Kostnader för barn

Vi antar att **Sammanboende med barn** gemensamt tar alla kostnader förknippade med barnen. Vi antar att **Ensamstående med barn** är separerade och att barnen bor varannan vecka hos respektive förälder och att föräldrarna delar kostnaderna för barnen lika.

Kostnader för förskola och fritids

4 åringen går på allmän förskola och 6 åringen på sexårsverksamhet. Barnen behöver vara på förskola och fritids så att föräldrarna kan arbeta heltid.

Vi antar att **Sammanboende med barn** betalar maxtaxa för barnen. Vi utgår ifrån att även hushållet **Ensamstående med barn** tillsammans med den andra föräldern kommer upp till maxtaxa och att kostnaderna delas lika mellan föräldrarna.

Kostnader för att åka kommunalt

Kostnaden för 30-dagarskort är beräknad för resor inom en kommun baserat på information från de olika Länstrafikbolagen.

---

¹ <https://www.byggahus.se/vad-kostar-vitvaror#budget>

- Vi antar att barnen går i en förskola/skola som ligger så nära bostaden att de inte behöver något busskort.
- Vi antar också att de vuxna bor i samma kommun där de arbetar och att det räcker med ett kommunalt busskort.
- Vi utgår ifrån att familjen behöver köpa busskort 12 månader per år och att detta även gäller under 2020 trots corona pandemin.
- Typhushållet **Ung utan barn** är 24 år och kan utnyttja de ungdomsrabatter för ungdomar 20-25år som finns i vissa län.
- I Stockholm, Göteborg och Malmö har vi antagit att resorna går över kommungränserna. I Stockholm är länskort standard. För Göteborg har vi använt ett kort för Stor-Göteborg och i Malmö har vi valt en genomsnittlig kostnad mellan kommun och länskort för ökad jämförbarhet.
- I Norrbotten, Västerbotten och Västernorrland är busskortet baserade på vilken sträcka som man åker. Vi har låtit resor på 2 mil representera resor inom kommunen.

Försäkringar

Vuxna i samborelation behöver utöver olycksfallsförsäkring ofta även liv- & sjukförsäkring pga. gemensamma lån och andra levnadsomkostnader. För barnen är det enligt Swedbank Försäkring fullt tillräckligt med en barnförsäkring.

- Som grundskydd utgår vi ifrån att samtliga vuxna har A-kassa och omfattas av kollektivavtal/tjänstepension.
- Enpersonshushåll utan barn har en olycksfallsförsäkring och en sjukförsäkring
- Familjer med försörjningsansvar för barn eller en sambo har en olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring och en livförsäkring för att skydda både sig själv och sina efterlevande. Livförsäkringen är beräknad på en miljon kronor vilket kan underlätta för efterlevande att bo kvar i bostaden eller som stöd vid köp av en mindre bostad. Vi är medvetna om att många familjer har bolån som är betydligt högre än en miljon kronor och att livförsäkringen därför ska ses som ett stöd och inte en garanti för efterlevande att få en bra boendesituation efter ett dödsfall.

Kostnader för en bil

Det kostar olika mycket att äga och köra en bil och vad kostnaden blir beror på vilken bil man väljer, hur gammal bilen är och hur långt bilen kör. På vissa orter finns det kostnader kopplade till var man kör (infrastrukturavgifter och trängselskatter) och när bilen står stilla kan det finnas kostnader för parkering.

Kostnader för att äga och köra bil

Vi har i samråd med Marcus Engström på Teknikens Värld kommit fram till följande bilar för de olika typhushållen. Vi har låtit samtliga hushåll få en 3 år gammal bil där en stor del av värdeminskningen jämfört med en ny bil redan skett och milkostnaden därför är hälften av vad det kostar att köra en ny bil.

- **Sammanboende med barn** i småhus eller bostadsrätt kör en 3 år gammal Volvo V70 (V60 2018 och 2019) till en milkostnad på 25,45 kr/mil för 2020.
- **Sammanboende utan barn** i småhus eller bostadsrätt kör en 3 år gammal VW Golf, till en milkostnad på 22,25 kr/mil för 2020.
- **Ensamstående med barn** i bostadsrätt kör en 3 år gammal VW Passat, till en milkostnad 26,97 kr/mil för 2020.
- **Ensamstående utan barn och Ung utan barn** i bostadsrätt kör en 3 år gammal Renault Clio, till en milkostnad på 16,58 kr/mil för 2020

Samtliga hushåll med bil betalar 3 039 kr per år för en helförsäkring på bilen.

Ovanstående milkostnad är beräknad för åren 2005 till 2020 och sammanvägd så att kostnaden per mil ska kunna multipliceras med den genomsnittliga sträcka som varje bil kör i olika delar av landet. Vi har använt tabellen "Totalt antal mil, mil per bil och mil per capita för år 2010–2020 fördelat på län" från Trafikanalys.

För 2020 har vi sänkt antalet körda mil med 19 procent under tre månader för att ta hänsyn till det ändrade körbeteendet under corona pandemin. Minskningen baseras på data från trafikverkets tabell "Trafikförändringar per vecka under coronaviruset"

Infrastrukturavgifter:

- I Motala finns en bro över Motalaviken Bron finansieras med broavgift på 5 kr för personbil och avgiften börjades tas ut i februari 2015. Motala kommun särredovisas inte i våra beräkningar men kostnaden finns som en post i grupperingen med kommuner med <75 000 innevånare. I rapporten antar vi att man behöver passera bron två gånger om dagen, 20 dagar i månaden.
- I Sundsvall finns en bro över Sundsvallsfjärden. Bron finansieras med en broavgift på 9 kr för personbil och avgiften börjades tas ut i februari 2015, Sundsvall är en av kommunerna som särredovisas i Hushållens ekonom. I analysen antar vi att man behöver passera bron två gånger om dagen, 20 dagar i månaden.
- I Nacka pågår ett bygge av en bro över Skurusundet. Arbetet beräknas vara klart 2022 och kommer att finansieras med en broavgift. Nacka kommun särredovisas inte i våra beräkningar men kostnaden kommer tas med som en post i region Stockholm när avgiften börjar tas ut.
- Öresundsbron har också avgifter. I denna analys har vi antagit att de som bor i region Malmö bor och arbetar i Sverige och därför inte behöver passera Öresundsbron. Årsavgiften för att pendla över bron är idag 455 kr, Att åka över bron en gång utan BroPass avtal kostar 565 kr.

För 2020 har vi sänkt antalet passager med bil med 19 procent under de tre månader för att ta hänsyn till det ändrade körbeteendet under corona pandemin. Minskningen baseras på data från trafikverkets tabell "Trafikförändringar per vecka under coronaviruset"

Trängselskatter:

Denna typ av skatter finns i Stockholm och i Göteborg.

- Trängselskatt i Stockholm tas ut om man kör i innerstaden eller på Essingeleden. Vi har antagit att samtliga familjer som kör bil i Stockholms län får en kostnad motsvarande den genomsnittliga trängselskatten enligt Transportstyrelsens tabeller. Skatten började som med en test 2006 och infördes permanent 2007. I rapporten använder vi snittavgift per bil som betalar trängselskatt under månaden.
- Trängselskatt i Göteborg tas ut om man kör i Göteborgsinnerstad. Vi har antagit att samtliga familjer som kör bil i Stor-Göteborg får en kostnad motsvarande den genomsnittliga trängselskatten enligt Transportstyrelsens tabeller. Skatten började gälla 2013. I rapporten använder vi snittavgift per bil som betalar trängselskatt under månaden.

För 2020 har vi sänkt antalet trängselskatter under de tre månader baserat på Transportstyrelsens statistik över trängselskatt.

Boendeparkering

Vi antar att de som bor i småhus och har bil kan parkera sin bil utan avgift på den egna tomten men att de som bor i bostadsrättslägenhet kan behöva betala en parkeringsavgift.

För att få fram parkeringskostnaden har vi tittat på hemsidorna för de kommuner som ingår vår summering av storstadsregionerna och för de större kommuner som särredovisas i denna rapport. I övriga kommuner antar vi att inga avgifter tas ut för boendeparkering.

Vi har utgått från den genomsnittliga månadsavgiften för kommunens boendeparkering. Och låtit alla hushåll som bor i bostadsrättslägenhet betala denna avgift.

Vi har inte tagit hänsyn till om de boende utöver månadskostnaden behöver någon betala extra timkostnad för sin parkering eller om de behöver betala en högre avgift för att parkera på en plats som ägs av fastighetsägare eller bostadsrättsförening.

På hemsidorna finns kommunens aktuella priser för boendeparkering. Vi har använt SCB:s konsumentprisindex för att räkna fram priser för tidigare år.

Boendeparkering kan bli en dyr post om man bor så att man behöver betala kommunens högsta avgifter eller behöver hyra plats i ett garage. I centrala Stockholm är månadskostnaden för boendeparkering i den dyraste zonen 1 100 per månad och det kan kosta två eller tre gånger så mycket att stå i ett centralt garage.

Boendekostnader

Kostnader för boendet som bolån, amortering, försäkring, fastighetsskatt, sopavgift, vattenavgift, uppvärmning av bostaden, hushållsel, årsavgift till bostadsrättsförening och kostnad för reparation och underhåll baseras på samma beräkningar som Swedbanks Boindex.

Källor

Byggahus.se

Försäkringskassan

Kommunernas hemsidor

Konsumentverket

Länstrafikbolagen

Marcus Engström, Teknikens Värld

Prisjakt.se

Trafikanalys

Transportstyrelsen

Statistiska Central Byrån

Swedbank Boindex

Swedbank Försäkring

Swedbanks sammanställning av levnadskostnader

